

Adrian Chifor

Judecătorul

-roman-

LETRAS
Promovăm autorii români

CUPRINS

1989, august.....	7
Uneltirea	28
Arestarea.....	54
Așteptarea	83
Procesul	87
Vestea	96
Vizita	119
Plecarea.....	143
Acasă	190
Judecata	198
Surpriza.....	228

1989, august

Comuniștii încă erau în fruntea țării și cu greu cetățeanul își putea procura pâinea cea de toate zilele, care încă se vindea la cartelă. Jumătate de pâine albă de persoană pe zi, aceasta era rația de care putea beneficia un locuitor al României în acele timpuri.

Carnea era la mare căutare. Tache măcelarul vindea sau dădea totul pe sub mână. De fiecare dată când era aprovizionat, carnea trebuia păstrată pentru miliție, primărie, judecătorie și cunoștințe. Lumea se îmbulzea la ușa măcelăriei doar pentru „adidași” (picioarele de porc), cap de porc și tacâmuri de pui. Toate rafturile alimentarelor erau goale. Pentru uleiul care se dădea cu rația, trebuia să stai la rând o zi întreagă, la fel și pentru zahăr, orez, făină și toate cele de trebuință, pe care nu le găseai nici în ruptul capului.

Sică tocmai se întorcea spre casă cu sacoșa de alimente pentru care a stat la rând în jur de patru ore. Un kil jumate de zahăr, unu jumate de ulei, două kile de orez, iar făină de grâu nu a mai apucat: s-a terminat la cinci persoane în fața lui.

Când a intrat în casă, maică-sa l-a primit bucuroasă, i-a luat sacoșa din mână și a-nceput să cerceteze cu atenție.

-Făină nu ai mai apucat, nu?

-S-a terminat la câteva persoane înaintea mea, a spus Sică, dar au zis că o să aducă săptămâna viitoare.

Mama băiatului, o femeie rigidă și plină de energie, a luat sacoșa și a început să aranjeze alimentele în dulapul de la bucătărie, la care ușa se ținea doar într-o balama.

-De două zile îți spun să bați un cui la balamaua asta, a spus femeia. Dacă nu o repari, o să se rupă de tot.

Sică s-a dus alene după un ciocan și a început a meșteri la balamaua dulapului care scârțâia din toate încheieturile.

Sică era un băiat pe la vreo douăzeci și doi de ani, pielea îi era negricioasă, arsă de soare și de greutate. Munca la câmp l-a oțelit, palmele îi erau pline de bățături și aspre ca glaspapirul. În fiecare dimineață, pe timpul verii, se trezea și se ducea la muncă prin fermele din jurul comunei. Când activitatea fermelor înceta, acesta mergea la colectiv și avea grijă de vacile comunei, comună care de doi ani încoace s-a transformat în oraș. Șase blocuri de patru etaje, o miliție și o judecătorie, aceasta era toată averea comunei pe care partidul comunist a transformat-o în oraș. Deoarece în orașul vecin judecătoria era mai mereu plină și procesele prea multe, aici s-a construit o judecătorie, iar comuna a devenit oraș.

Judecătorul a venit special pentru judecătoria nou-construită tocmai de la Vaslui. Când acesta a auzit că în comuna lui natală s-a făcut o judecătorie, a tras sfori în stânga și în dreapta și cu suma de zece mii de lei a ajuns să fie judecător în comuna în care s-a născut.

Judecătorul era un bărbat înalt la un metru și nouăzeci, cântărea o sută patruzeci de kilograme, gușa îi atârna cu tot cu fâlcile mari peste grumazul gros, mustața lată se întindea după buza de sus până aproape de bărbia dolofană și lată, iar sprâncenele groase adăposteau ochii afundați în pungile de grăsime din jurul lor. De altfel, judecătorul era un om pus pe șotii. Toate judecățile bărbatului păreau simple glume, care, în afară de inculpat, erau gustate de aproape toată audiența.

De când s-a deschis judecătoria în comună, de câte ori avea ocazia și de câte ori nu mergea cu ziua la muncă, Sică se ducea în sala de judecată și asista cu plăcere la procesele pe care le ținea judecătorul „hazliu”.

Într-una din zile, negăsind de muncă, Sică a adăpat animalele din gospodărie, le-a dat de mâncare, după care s-a gândit să își petreacă restul zilei la judecătorie. Acesta a ajuns acolo în jurul orei unsprezece, drumul de acasă până la judecătorie îl străbătea în jumătate de ceas. Odată ajuns acolo, s-a așezat pe una din băncile din spatele sălii de judecată. În boxa acuzaților se afla un bărbat în vârstă de cincizeci, cincizeci și ceva de ani, un om sărac și pricăjit, care după ochii larg deschiși ce parcă căutau o porțiță de scăpare se vedea că era speriat.

-Ia zi, Gheorghită, a spus judecătorul. Cum ai făcut cu vaca lui tanti Lenuța?

Tanti Lenuța (partea vătămată), o femeie bătrână, gârbovă, stătea rezemată într-un băț de alun, în fața sălii de judecată.

-Domnule judecător, a răspuns omul. Am spus și domnului șef de post: am luat-o, domnule, am muls două kile de lapte, că nu mai aveam ce să le dau de mâncare la copii, că am trei copii, și nu mai aveam ce să la dau de mâncare în acea zi. Erau aproape morți de foame, iar când am vrut să o duc înapoi de unde am luat-o, m-am găsit cu șeful de post, acesta m-a întrebat ce fac cu vaca lui tanti Lenuța, că o cunoștea, iar eu i-am zis că o duc înapoi pe izlaz, după care el mi-a zis:

-Du-o înapoi pe izlaz, iar pe tine, mă țigane, te duc unde îți e locul, grijania mă-tii de hoț, după care m-a lovit de câteva ori cu pulanul și m-a dus la post, iar de acolo iacătă-mă aici în fața dumneavoastră.

-Așa, deci, spuse judecătorul în timp ce își scărpină bărbia dolofană. Ia zi, mamaie, dumneata ce pretenții ai?

-Păi, dragul mamii, zise bătrâna, dacă a fost vorba numai de două kile de lapte și nu a vrut să o fure, io n-am nicio pretenție, io zic să îi dați drumul.

-Nu putem să îi dăm drumul când vrei dumneata, te-am întrebat dacă ai vreo pretenție bănească din partea lui Gheorghe.

-Nu, mamă, n-am, e amărât și el, ce să-i cer, a spus femeia.

-Mă Gheorghe, a zis omul cu fălcile mari, ce să fac eu cu tine, mă... continuă acesta încă scărpinându-și bărbia. Ia zi, mamaie, câți ani avea vaca?

-Cinci ani, mamă, cinci, astă primăvară i-a împlinit, spuse aceasta pe un ton blând.

-Mă Gheorghe, cinci ani s-a chinuit biata bătrână cu vaca asta să o crească, iar tu ca un hapsân ai vrut să o ai într-o singură zi.

-Nu, tovarășe judecător, io v-am zis cum s-a întâmplat.

-Liniște, în sală nu vorbești decât dacă ești întrebat!

-Câți ani ai zis, mamaie, că avea vaca?

-Cinci, mamă, cinci, a spus baba, după care s-a întors și șontâc, șontâc, sprijinită în bățul de alun, s-a îndreptat către ieșire bolborosind în barbă cuvinte pe care numai ea le auzea.

-Cinci o să îi dăm și noi lui Gheorghe, să se învețe minte să nu mai caute pe la gospodăriile oamenilor.

După toate acestea, omul gras s-a ridicat și s-a îndreptat cu pași greoi către biroul care se afla în dreapta sălii de judecată, a trecut pe lângă secretara grasă, care era așezată în fața unui birou mare, pătrășos și plin de dosare. Aceasta s-a uitat la el pe sub ochelarii mari și rotunzi, așteptând ca acesta să îi ceară cafeaua cu care era obișnuit. De această dată, judecătorul nu spuse nimic, s-a îndreptat cu același mers greoi către biroul lui, ea l-a urmărit cu privirea până la ușa biroului, după care și-a afundat din nou în dosare ochelarii mari și rotunzi.

Grăsanul s-a așezat pe scaunul cu spătar înalt al biroului și, gâfâind, a scos din sertarul acestuia o sticlă de coniac Ovidiu, și-a turnat un pahar aproape plin, după care a aprins o țigară Kent, gândindu-se la ce i-a spus șeful de post:

-Domnule judecător, deja cred că se simte dispariția pădurii, a venit la mine ieri un secretar PCR și mi-a spus că dispăre prea mult lemn din partea de sud a pădurii, iar acum Stanciu s-a apucat să taie și din deal, dincolo de movilă. Ce spuneți, le zicem să înceteze, deocamdată?

-Lasă, mă Lupule, că mă ocup eu de asta, o mai lăsăm așa câteva luni, vedem noi cum o lungim și după aia, cu o spagă grasă, o scoatem noi la capăt.

Șeful de post era un om scurt și îndesat, cu o burtă mare și rotundă, peste care trecea o curea lată de piele neagră cu cataramă galbenă, de care atârna într-o teacă de piele roasă un pistol Carpați, care îi bătea peste pulpa grasă a piciorului.

-Bine, domnule judecător, cum zici dumitale, că, de, vorba aia, e afacerea dumitale.

-Lasă, mă Lupule, doar știi că de acolo mănânci și tu.

Judecătorul a mai sorbit un gâtlej din paharul de coniac, a tras cu nesaț din țigară și gândi cu voce tare:

-Las' că ne descurcăm noi, câteva luni bune, câteva luni bune, se repetă acesta, după care sorbi din nou cu aceeași plăcere din paharul de coniac.

Sică a ieșit aproape ultimul din sala mare a judecătoreiei, a rămas cu imaginea întipărită în minte a sârmanului Gheorghe. Atunci când judecătorul i-a spus cinci ani, acesta a rămas ca de gheață, doar ochii parcă i s-au mărit, jucând de neoprit în stânga și în dreapta, și numai patul de pușcă al milițianului care îl escorta l-a trezit la realitatea crudă, pe care Gheorghe o înfrunta cu greu.

Sică a ieșit din sală și se îndrepta cu pași grăbiți către casă. Pe drum trecea pe lângă viile judecătorului, hectare întregi de vie Ceasla, Fetească regală, Muscat otonel. Sică se uita la strugurii mari aproape copti, luna august era aproape de sfârșit și de acum trebuia să înceapă culesul viilor.

Multă lume muncea în via judecătorului, mama lui Sică și chiar și el veneau în fiecare an la cules în acea vie. În via judecătorului munceau și oameni care erau prinși la câte un furtișag, pe care judecătorul îi ierta punându-i să muncească la el toată toamna.

Într-un final, Sică a ajuns acasă. În băătăură, îl aștepta maică-sa cu amândouă mâinile în șolduri.

-Da, bine, mă băiatule, iar ai fost la judecătorie, mă?

-Da, mamă, iar am fost.

-Du-te, mă, că moare vaca de sete.

-Mă duc, mamă, mă duc.

-Dă și la cal mă, taică-tu e obosit, acu' a intrat în casă. Dacă aude că nu ai dat la animale, te snopește în bătaie.

-Dau, mamă, dau.

Sică s-a îndreptat către pompa de apă din ogradă, a umplut jgheabul, după care a adus-o pe Maricica, o vacă mare, neagră și cu pete albe. Ugerul de care trăgea un tăuraș jucăuș aproape că atingea pământul, vaca se adăpa cu nesaț din jgheabul plin de apă, iar vițelul tot împingea cu capul în țâța vacii, să dea drumul la lapte. Bătăile zgomotoase din poartă o făcură pe Lenuța să alerge până la aceasta.

-Ce e? Că doar nu dau turcii, strigă femeia în timp ce deschidea poarta.

-Nimic, Lenuțo, au spus cei doi bărbați din pragul porții, am venit pentru vițel. Ia zi, l-ai înscris la primărie?

-Păi nu am avut timp, domnule Jumară, a zis femeia, căci am o mulțime de treburi pe cap și cu munca, și cu animalele, numai timp de vițel nu aveam eu acu'.

-Lenuțo, doar știi că, dacă nu îl înscrii, se pedepsește cu amendă.

Jumară era un tip înalt și subțirel, cu o mustăcioară mică, precum o muscă ce îi mângălea buza de sus, iar pe cap purta o pălărie maron cu borurile mici. Acesta era însoțit de un bărbat dolofan, iar privirea îi se oprea la ochii mici și albaștri înconjurați de gene albe ca de purceluș. Nu degeaba i se spunea Godacul.

-Nici bărbat-tu nu a avut timp, cucoană? spuse acesta din urmă.

-Nici el, domn' Costache, că și el a plecat la fabrică mai toată ziua, nu mai are el timp de lighioni. Noroc cu băiatul că mai are grijă de ele.

-Bine, Lenuțo, săptămâna asta să vii să îl înscrii, că altfel îți dau amendă.

-Da, domn' Jumară, o să vin. La revedere.

La revedere spuse și Jumară, după care a plecat către casa lui tanti Tuța, că și ei îi fătase joiana o vițică de mai mare frumusețea.

Sică a intrat în casă în jurul orei opt.

-Ai dat la animale, mă?, îl întrebă taică-său.

-Am dat.

-Pregățiți-vă să mâncați!, a strigat Leana din fundul bucătăriei.

-Pune masa peste o jumate de oră, Lenuța, că a-nceput televizorul, strigă Vasile din fața televizorului Snagov, care din când în când îl mai „repara” cu câte un pumn să nu îi mai fugă imaginea.

Mămăliga fierbinte intra gogoloaie pe gâtul lui Vasile, pe care o stingeă cu borș rece de fasole și ceapă de apă, care crănțane între dinți ca în gura unui cal.

Băiatul se uită cu mirare la tătâne-su și se întrebă: cum de poate el să mănânce mămăligă așa fierbinte sau cum de crănțane ceapa atât de tare în gura lui?

-Ia zi, măi băiete, ce ai mai făcut astăzi?

Sică, chinuindu-se să răcească un boț de mămăligă frământându-l în palme, a spus:

-Mai nimic, tată, am fost pe la judecătorie, iar apoi cu animalele.

-Iar la judecătorie, mă, ai grijă de gospodărie, mă, că vezi că maică-ta e bolnavă și nu are cine să o ajute.

-Lasă-l, Vasile, că nu-i bai, a spus Leana, știi că Sică al nostru e muncitor, continuă femeia, după care plecă după tocană de ceapă cu carne de vită.

După masă, Vasile și-a aprins o țigară Carpați fără filtru, a scuipat tutunul care i s-a lipit de buze, a tras un fum adânc până în fundul pieptului și a strigat către Sică: